

**Gofal Cymdeithasol a Thai**

**Taflen wybodaeth am y**

**Cynllun Taliadau  
Uniongyrchol**



**yn Sir Gaerfyrddin**



**Os hoffech gael y  
wybodaeth hon mewn  
Braille, ar dâp sain neu  
mewn print bras ffoniwch  
 01267 228925**

**Gallwch gael gwybodaeth am y gwasanaethau a  
ddarperir gan y Cyngor drwy edrych ar y wefan  
[www.sirgar.gov.uk](http://www.sirgar.gov.uk)**

SCH10/27/07/b

**Mae'r daflen hon yn rhoi gwybodaeth i chi am y Cynllun Taliadau Uniongyrchol. Mae'n egluro beth yw Taliadau Uniongyrchol, pwy sydd â hawl i ddefnyddio'r cynllun, sut i'w ddefnyddio a'r cymorth sydd ar gael.**

## **Beth yw Taliadau Uniongyrchol?**

Taliad yw hwn y gellir ei roi i rywun sydd â hawl i dderbyn gwasanaeth gofal cymunedol gan yr Adran Gofal Cymdeithasol a Thai ond y byddai'n well ganddo drefnu ei wasanaeth ei hun.

Mae Taliadau Uniongyrchol yn fodd i chi brynu'r gwasanaethau y dangosodd asesiad fod arnoch eu hangen, mewn ffordd sy'n cynnig mwy o ddewis a rheolaeth i chi.

Gallwch benderfynu sut bydd eich anghenion yn cael eu diwallu, gan bwy ac ar amser sy'n gyfleus i chi. Byddwch yn cael dewis ehangach o wasanaethau yn ogystal â gwir reolaeth dros eich bywyd – chi fydd yn rheoli eich pecyn gofal eich hun.

Mae Taliadau Uniongyrchol yn rhoi cyfle i bobl fyw mor annibynnol â phosib.

## **Pwy all dderbyn Taliadau Uniongyrchol?**

Gellir cynnig Taliadau Uniongyrchol i bobl sy'n gymwys i dderbyn Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol – **ac eithrio'r sawl sy'n derbyn gofal preswyl parhaol.**

Rhaid i'r sawl sy'n gymwys fod dros 16 oed ac mae'n cynnwys:

- Pobl sydd ag anabledd corfforol;
- Pobl sydd â nam ar eu synhwyrau;
- Pobl sydd ag anableddau dysgu;
- Pobl sydd â salwch parhaol;
- Gofalwyr a Gofalwyr Ifanc y bobl sydd â'r anghenion a nodir uchod;
- Oedolion â chyfrifoldebau rhieni am blentyn sydd ag anabledd.

## **Sut y gallaf ddefnyddio Taliadau Uniongyrchol?**

Dim ond ar wasanaethau yr ydych yn gymwys i'w derbyn yn ôl asesiad ac a nodir yn eich cynllun gofal, y gellir gwario Taliadau Uniongyrchol.

Gallwch ddefnyddio eich Taliadau Uniongyrchol i brynu gwasanaethau gofal cymunedol megis:

- Cyflogi eich cynorthwywyr personol eich hun i'ch helpu â gofal personol megis ymolchi, gwisgo a bwyta prydau bwyd;
- Cymorth ymarferol megis siopa a glanhau;
- Gofal seibiant;
- Cymorth wrth wneud gweithgareddau.

**Ni allwch ddefnyddio Taliadau Uniongyrchol ar gyfer gwasanaethau iechyd neu wasanaethau tai.**

### **Beth yw'r manteision?**

- Gallwch ddewis y modd y bydd eich anghenion yn cael eu diwallu;
- Gallwch ddewis pwy fydd yn darparu'r gwasanaethau;
- Gallwch dderbyn gwasanaethau ar amser sy'n gyfleus i chi;
- Byddwch yn cael cymorth i reoli'r cynllun.

### **Beth fydd fy nghyfrifoldebau?**

Byddwch yn gyfrifol am reoli'r ffordd y mae eich Taliadau Uniongyrchol yn cael eu gwario.

Felly os byddwch yn cyflogi Cynorthwy-ydd Personol, chi fydd ei gyflogwr.

Gallwch gyflogi unrhyw un ond **ni** all fod yn briod/partner, yn berthynas agos neu'n rhywun sy'n byw yn yr un tŷ â chi.

## **A fydd angen imi gadw cofnodion?**

**Bydd**, dylech ddefnyddio'r arian yr ydych yn ei dderbyn fel Taliadau Uniongyrchol i dalu am wasanaethau i gwrdd â'ch anghenion gofal cymdeithasol. Arian cyhoeddus ydyw a rhaid i chi ddefnyddio'r arian i dalu am eich anghenion gofal. Pan fyddwch yn dechrau'r cynllun byddwch yn cael gwybod pa gofnodion i'w cadw a pha wybodaeth y disgwylir i chi ei darparu.

Os ydych yn pryderu na fyddwch yn gallu rheoli Taliadau Uniongyrchol ar eich pen eich hun gallwch dderbyn cymorth. Gall Ymgynghorydd Byw'n Annibynnol o'r Rowan Organisation gynnig cyngor a chymorth i chi ynghylch y mater hwn, a'ch cynorthwyo wrth recriwtio a rheoli staff.

## **Faint o arian y byddaf yn ei dderbyn?**

Mae hwn yn dibynnu ar gyflawni asesiad ynghylch faint o gymorth a'r math o gymorth y mae ei angen arnoch. Bydd eich Cynllun Gofal yn nodi nifer yr oriau y bydd ei angen arnoch bob wythnos a'r gost.

## **A fydd rhaid imi gyfrannu at y costau?**

Mae'n bosib y gofynnir i chi gyfrannu at gostau eich gofal. Bydd hynny'n wir os bydd yr Adran Gofal Cymdeithasol a Thai yn trefnu'r gwasanaethau i chi neu os byddwch yn dewis Taliadau Uniongyrchol.

## **A fydd Taliadau Uniongyrchol yn effeithio ar y budd-daliadau yr wyf yn eu derbyn?**

**Na, nid yw** Taliadau Uniongyrchol yn effeithio eich budd-daliadau o gwbl gan nad ydynt yn cael eu cyfrif fel incwm trethadwy.

## **Beth ddylwn ei wneud i dderbyn Taliadau Uniongyrchol?**

Gallwch gael gwybodaeth am y Cynllun Taliadau Uniongyrchol drwy:

- **Dimau Gofal Gwasanaethau Cymdeithasol**
- **The Rowan Organisation.**

Bydd **Gweithiwr Cymdeithasol** yn ymweld â chi i drafod eich sefyllfa a'r cymorth y mae arnoch ei angen. Gelwir hwn yn asesiad. Ar ôl i asesiad brofi bod gennych anghenion gofal cymdeithasol, bydd Cynllun Gofal yn cael ei drefnu a bydd eich gweithiwr cymdeithasol yn trafod y dewis o Daliadau Uniongyrchol â chi.

Mae'r **Rowan Organisation** yn gorff sy'n ymroddedig i alluogi pobl anabl i fyw'n annibynnol drwy ddarparu cymorth, cyngor a gwybodaeth. Os byddwch yn penderfynu yr hoffech dderbyn Taliadau Uniongyrchol bydd Ymgynghorydd Byw'n Annibynnol o'r corff yn dod i drafod y cynllun â chi.

## **Os hoffech gael mwy o wybodaeth am Taliadau Uniongyrchol:**

Cysylltwch â'ch Gweithiwr Cymdeithasol os oes un gennych. Os nad oes, gallwch gysylltu â'ch Tîm Gofal Cymdeithasol agosaf neu â'r Rowan Organisation (manyion isod).

### **Tîm Gofal Cymdeithasol Caerfyrddin**

Maes Cambria, Caerfyrddin

01267 224421

### **Tîm Gofal Cymdeithasol Dinefwr**

Swyddfa'r Cyngor, Heol Cilgant, Llandeilo

01558 825371

### **Tîm Gofal Cymdeithasol Llanelli**

3 Rhodfa'r Goron, Llanelli

01554 779621

### **The Rowan Organisation**

Rhadffôn 0800 783 1755

[www.therowan.org](http://www.therowan.org)